

Europos LIETUVIS



Dvisavaitinis leidinys, leidžiamas nuo 1947.7.25

1999 m. balandžio 18 d.

Nr. 8 (2475)

Prisiminus mūsų 50-ties metų veiklą, Visuotinio Suvažiavimo išvakarėse

Apžvelgus mūsų lietuvišką veiklą Didž. Britanijoje 50-ties metų laikotarpyje negalime praeiti nepaminėję tos veiklos organizacijų ir organizuotų junginių.

Didžiosios Britanijos Lietuvių Sąjunga (DBLS) kuri buvo įsteigta 1947 m. ir yra didžiausia šiame krašte Organizacija. DBLS Taryba- kurios užduotis apjungti organizacijas ir klubus esančius Britanijoje.

Lietuvių Namų Bendrovė (LNB-vė), buvo įkurta 1950 m. LNB-vės užduotis įsigyti nekilnojamą turtą, kuris tarnautų lietuviškiems tikslams ir remtų Sąjungos politinę, kultūrinę ir socialinę veiklą. Taip pat Sąjungos ir LNB-vės pastangomis buvo leidžiamas nuo 1947 metų "Britanijos Lietuvis". O vėliau perkrikštytas į Europos Lietuvį.

"E.L"-vio spaustuvėje taip pat buvo spausdinamos ir "NIDOS" Klubų knygos, parašytos mūsų išeivijos rašytojų; Buvo spausdinama ir kita politinio ir kultūrinio pobūdžio publikacija. Ir tuo pačiu mes turime neužmiršti ir vietinių klubų įnašą į bendrą kultūrinį, politinį ir laisvinimo darbą. Savo laiku buvo plačiai išvystę kultūrinę ir politinę veiklą šie vietiniai padaliniai:

Nottinghamo Židiny, vadovaujamas kun S. Matulio, leido žurnalą "Šaltinį", Bradfordo Klubas irgi nemažai pasireiškė politinėje ir kultūrinėje veikloje, jie savo jėgomis išleido Bradfordo Lietuvių Istoriją - ten buvo įkurta ir veikė "European Freedom Council" skyrius. Manchesterio Klubas - turėdami savo intelektualinių žmonių, leido "Mančesterio Biuletinį"; Stipriai veikė iki šių dienų Ramovėnų Klubas, neatsiliko ir kitų organizacijų padaliniai.

Škotijoje, Glasgove, buvo Šv. Juozapo Blaivininkų Draugijos Klubas, ir Bellshill/Mosend Socialinis Klubas, abiejuose Klubuose labai reikėsi savo veikla aktyvus pralotas J. Gutauskas, ir Glasgove J.Sarafinaite. Buvo leidžiamas Išeivių Draugas, kuriam vadovavo to meto veikėjas Jovaras. Pralotui J.Gutauskui mirus, jo pareigas perėmė Kun. Andriešis. Jovarui mirus, toliau perėmė vadovavimą J. Bliūdžius/Blue, po jo mirties vadovavimą perėmė žmona C. Bliūdžiuvienė.

Londone jau nuo šio šimtmečio pradžios egzistuojanti vienintelė Lietuviška Šv. Kazimiero Bažnyčia Didž. Britanijoje, kuriai vadovauja garbus Kun. J. Sakevičius. Prie Bažnyčios 1973 metais buvo pristatytas pastatas, kuriame buvo atidarytas Klubas su Parapijos sale. Dar toliau į rytus nuo Bažnyčios, prie Viktorijos parko yra lietuvių Socialinis Klubas, šis Klubas buvo

labai gyvas ir veiklus, atvykus iš DP stovyklų naujai lietuvių emigrantų bangai. Vėliau buvo nemažas konkurentas Lietuvių namams Londone, šiuo metu šiame Klube lietuviška veikla apgesus, ir yra pavojus, kad jis pateks į svetimtaučių rankas.

Iš lietuviškų organizacijų, kurios čia veikė, ir kai kurios išliko iki šių dienų,- Skautai, Katalikų Draugija, Moterų Dainavos Draugija, Šv. Onos Draugija, L.S.D.P. Organizacija, ir Inžinierių/ Architektų draugija, DBLJS, Lietuvos Konservatoriai pradėjo reikštis tik Lietuvai atgavus nepriklausomybę. Tarp-tautinėje veikloje reikėsi Skautai, dalyvaudami Tarp-tautiniuose Sambūriuose, ir LSDP organizacija, dalyvaudami Rytų Europos Socialistų Unijoje, per kurią įėjo į Tarptautinį Socialistų Internacionalą ir buvo kviečiami ir dalyvavo Britų Darbo Partijos metinėse Konferencijose. Taip pat kurį laiką Socialdemokratai leido savo Biuletinį ir A.A. Juozo Vilčinsko pastangomis buvo trumpai leidžiamas laikraštis "Darbas".

Negalime nepaminėti ir svarbesnių Fondų, kurie nemažai prisidėjo savo finansine parama,- Tautos Fondas, Tautinės Paramos Fondas, Pagalbos Lietuvai Fondas, British Lithuanian Fund for Children.

Kaip matome, mūsų mažos lietuviškos bendruomenės Britanijoje, įnašas į Lietuvos laisvinimo bylą, ir lietuviškos kultūros stiprinimą, šiame krašte buvo gana didelis. Ir šių rezultatų mums pavyko pasiekti tik todėl kad mes buvome vieningi, solidarūs ir pakantūs. Teismais niekuomet negrasinom vieni kitiems, jeigu atsirasdavo problemos, išspręsdavom savo tarpe, arba draugiškai prie stikliuko. Tai gal ir buvo mūsų "Golden Age".- Auksinis amžius.

K.T.



LNB pirmininkas K. Tamošiūnas su Lietuvos Respublikos Užsienio reikalų ministru A. Saudargu aptaria lietuviškos veiklos reikalus

DBLS CV Pirmininko pranešimas

51-ajam Visuotiniam suvažiavimui

Šį savaitgalį Lietuvių Namuose įvyks DBLS Visuotinis suvažiavimas. Norėtume tikėtis, kad šis suvažiavimas nubrėš vienybės kelią mūsų lietuviybės išlaikymo veiklai Didžiojoje Britanijoje. Norėtume tikėtis, kad 'opozicija' pamirš asmenines ir materialines ambicijas ir įsijungs į mūsų vieningą lietuviybės išlaikymo darbą, kultūrinę ir politinę veiklą, nebūtinai pirmosiose gretose. Praėjusiame suvažiavime buvo išrinkta labai gera valdyba, tačiau netrukus susiformavo 'opozicija' valdybos veiklai. Užsispyrusi, kaip ožys asmeninių ambicijų vedama 'opozicija' priešinosi valdybos veiklai pačioje valdyboje, taip pat reikalaujama neeilinių suvažiavimų. Nelaimė, buvome priversti išreikšti nepasitikėjimą buvusiuoju pirmininku ir išrinkti naująjį DBLS CV Pirmininką a.a. Eimutį Šovą. Su giliu liūdesiu sutikome žinią, kad Pirmininkas staiga mirė. Nors naujasis pirmininkas dirbo ir trumpai, bet savo veikla padėjo gilius pamatus tvirtai Sąjungos veiklai, nubrėžė darbų kryptis ateičiai, kuriuos tęsti yra likimo lemta man.

Praėjusiais metais CV dirbo šios sudėties: pirm. J. Alkis, vėliau pirm. E. Šova, vėliau po pirm. mirties laikinai pirmininko pareigas ėjo K. Tamošiūnas ir pagaliau pirm. buvo išrinktas J. Levinskas. Vicepirmininkas ir sekretorius K. Tamošiūnas, direktorius politikos ir švietimo reikalams, išdininkas D. Furmonavičius, direktorė jaunimo reikalams J. Snabaitytė, II sekretorius V. Motūza (atsistatydino).

Turėjome labai malonių įvykių bei susitikimų. Lietuvių Namuose apsilankė Lietuvos Seimo pirmininkas Prof. Vytautas Landsbergis, viešėjo Lietuvos Užsienio reikalų ministras Algirdas Saudargas, Lietuvos Seimo delegacija: Audrius Kubilius, Rasa Rastauskienė, Audrius Ažubalis, Povilas Gilys ir kiti Lietuvos parlamentariai. Laukiame Prezidento Valdo Adamkaus vizito.

CV sėkmingai pravedė laiškų kampaniją dėl Lietuvos narystės NATO ir Europos Sąjungoje skyrių apylinkėse išrinktiems parlamentarams. Sulaukta daug gražių, palaikančių atsakymų iš Parlamento ir Vyriausybės.

'Europos Lietuvis' leidžiamas Londone. Redaguoja redakcinė kolegija vadovaujama Klemenso Tamošiūno: K. Tamošiūnas - atsakingasis redaktorius, D. Furmonavičius - redaktorius, Vytautas Keris - administratorius. Džiaugiamės, kad 'Europos Lietuvio' skaitytojų ratas palengva didėja. Išaugo susidomėjimas ir Jungtinėse Amerikos Valstijose, ir kituose Europos kraštuose. Po redaktoriaus Eimučio Šovos mirties susiformavęs 'Europos Lietuvio' kolektyvas išliko ir talkininkauja spaudos darbe.

Nuoširdžiausia padėka Neli ir Arvydui Paltinams, Nottinghamo skyriui už suruoštą tradicinį Rudens Šąskrydį Nottinghamame. Džiugu, jog mūsų tradiciniame Šąskrydyje dalyvavo žymiai daugiau žmonių, nei

praėjusiais metais. Ir vaikai, ir tėvai, ir seneliai džiaugėsi gražiu koncertu.

CV sėkmingai atkūrė 'Maironio' lituanistinę mokyklą Londone. Daug talkininkavo menedžerio žmona mokytoja Rima Zajankauskienė. Jaunieji, mažiausieji džiaugėsi šv. Kalėdų, Velykų šventėmis.

Kita vertus, galiu su dideliu liūdesiu pranešti, kad jaunimo sąjungos leidinys 'Lynes' nepakluso CV raginimams objektyviai atspindėti anglų kalba CV veiklą ir tarnauja tolesniam visuomenės skaldymui bei kiršinimui.

DBLS CV darė visa kas įmanoma sutaisyti visuomenę. Vasario 16-osios minėjimui Lietuvių namuose buvo pakviesta 'Gimtinė'. Deja, pokalbiai nevedė į sutarimą, bet, priešingai, į dar didesnę konfrontaciją. Laikraštuko 'Lynes' puslapiuose nuolat tęsiasi melai ir šmeižtai vedami prieš DBLS CV. Tikrai, būtų gerai, kad redaktoriai susiprastų ir šią žalingą veiklą nutrauktų patys.

Turėjome ir labai linksmų bei nuotaikingų švenčių. Tai ir šv. Kalėdų bei Naujųjų Metų vakaras, šv. Velykų šventė, ir, ypač, mano paties 70-ųjų metų gimtadienis.

Šiomet Sąjungą PLB XI Seime atstovaus J. Podvoiskienė, K. Tamošiūnas ir J. Levinskas. Didžiosios Britanijos Baltų taryboje dirba A. Vilčinskas, J. Alkis ir V. O'Brien.

Tautinės paramos fondas praėjusiais metais atnaujinęs savo veiklą kiek prigeso. Tautinės paramos fondo valdybą sudaro Ž. Matukienė, A. Vilčinskas, A. Klimas, D. Furmonavičius, J. Alkis. Artimiausiu metu vietoj mirusio pirmininko Eimučio Šovos į fondo valdybą bus pakviestas P. Tričys.



DBLS CV pirmininkas J. Levinskas praveda Derby skyriaus susirinkimą

DBLS CV visuose savo posėdžiuose, darbuose ir sprendimuose visų pirma vadovaujasi DBLS Įstatais. Šie įstatai buvo sukurti pagal kompanijų Įstatymą, remiantis Lietuvių Chartos pagrindais. Su šiais Lietuvių Chartos pagrindais turėtų atidžiai susipažinti mūsų jaunimas. Jie, visų pirma, turėtų siekti išmokti seniausios ir garbingiausios Europoje lietuvių kalbos. Juk šiuo metu yra tam visos sąlygos. Lietuva yra laisva, nebėra kliūčių aplankyti Tėvynę. Vilniaus Universitetas, kiti Universitetai siūlo gerus vasaros lietuvių kalbos kursus. Jei būtų pageidaujama, lietuvių kalbos kursus galėtų suruošti ir DBLS Centro Valdyba.

Norėčiau kreiptis į visą mūsų jaunimą, vaikus ir anūkus jungtis į mūsų veiklą, apsilankyti Vasario 16-osios minėjimuose, kituose renginiuose bei susitikimuose.

Džiugu, kad Sąjunga pasipildė žmonėmis gimusiais Lietuvoje. Tik Lietuvoje gimęs lietuvis gali pilnai suprasti Tėvynės vargus ir skausmą.

Mes ir toliau dirbsime sunkų lietuviybės išlaikymo darbą šiame krašte, ir tam, kad padėtume savo atsikuriančiai Tėvynei Lietuvai. Lietuvai reikia stiprios išeivijos, galinčios ir žiniomis, ir patarimais, ir finansiškai paremti savo artimą bei Valstybę.

Vardan tos Lietuvos vienybė težydi.

Nuoširdžiai Jūsų,

Juozas Levinskas

Lietuvių Namų Bendrovės

Pirmininko pranešimas

Užbaigėm 49-čius Bendrovės finansinės veiklos metus ir artėdami prie 50 metų garbingo Bendrovės Auksinio Jubiliejaus ir tuo pačiu žengdami į naują tūkstantmetį (Millennium'ą), įvertindami bendrovės nuveiktą darbą ir jos finansinę paramą mūsų lietuviškai bendruomenei paskutiniųjų 49 metų laikotarpyje.

Turim pripažinti, kad šių finansinių metų bendras pajamų skaičius padidėjo, nors ir turėjome papildomų išlaidų už profesinius patarnavimus. Viso pelno pajamų 60,564 sv.

Socialiniams ir kultūriniais reikalams išleista viso 6,779 sv. (praeitais metais 32,077). Parama "Europos Lietuviui" 4,147 sv.

Be Lietuvių namų Viešbučio, trečiuoju Bendrovės

pajamų šaltiniu yra: Banko palūkanos ir Investicijos. Viso palūkanų pajamų 55,495 sv. Banke pinigų 647,195 sv.

Lietuvių Namų Viešbutis

Nors "Lietuvių Namų Viešbučio" apyvartos pajamos pakilo iki 43,353 sv., bet išlaidos, sudėjus kartu Lietuvių namų Viešbučio ir Lietuvių namų, buvo 56,291 sv., todėl gavosi nuostolis. (12,938 sv.).

Išlaidos, kurios turėjo būti atskirtos nuo Viešbučio išlaidų, buvo: - Repairs (turėjo priklausyti remonto išlaidoms) - 8,742 sv., Rates & Tax - 1,500 sv., Office sundries - 1,000 sv., Light & heating - 1,000 sv., Tel: - 800 sv. Viso 15,042 sv.

Atėmus iš 56,291 - 15,042 sv. = 41,249 sv. Lieka Viešbučio išlaidų. Atėmus iš apyvartos pajamų sumos 43,353 sv. - 41,249 sv. = 2104 sv. Lieka gryno pelno. Aš nesu visiškai patenkintas apyvartos pajamomis, apyvartos pajamos galėtų pakilti iki 70,000 sv., taip pat turi būti dedamos pastangos išlaidas sumažinti. Dalinai viešbučio pajamos nukentėjo dėl nebuvimo nuolatinio vedėjo. Pradėjo K. Tamošiūnas, nuo 1998 kovo 2 d. perėmė vadovavimą E. Šova su savo padėjėjais, nuo liepos mėnesio buvo perduota dabartiniams vedėjams Rimai ir Raimundui Zajankauskams. Nė vienas iš šių paminėtų viešbučio vadovų neturėjo patyrimo vadovauti viešbučiui, nors jie labai stengėsi. Kiek teko patirti, nedarė gero įspūdžio ir klientams.

Naujo pastato projektas

Buvo paruošti brėžiniai naujam pastatui statyti gale daržo, ir pristatyti Ealing'o Council Planavimo Dep. leidimą statymui gauti. Bet kažkur užstrigo, nes iki šiai dienai dar atsakymo negavom.

Liftas

Buvęs šių namų savininkas Sk. Gupta pastatė liftą, kuris neatitinka pristatytų brėžinių ir ne tos paskirties naudojimui, ir be Council leidimo. Council patraukė Mr Gupta į teismą ir Gupta teisme pralaimėjo. Pagal teismo nuosprendį, lifto viršus turi būti nugriautas. Mes pamatę iškabintą "Notice" pranešimą Planning Dept., kad paaiškintų mums, kas vyksta.

Jie atsakė, kad Mr. Gupta yra patrauktas į Teismą, o ne LNB-vė ir todėl jie negali suteikti mums informacijos apie tai.

Tik po Teismo sprendimo, Council atsiuntė teismo sprendimą ir, jegu teismo sprendimui prieštarauti, paaiškinama, ką galima daryti.

Kad smulkiau išsiaiškinus, paprašėm turėti "Informal" posėdį su jais. Toks posėdis buvo suteiktas 24 kovo mėn. su Planning Dept. Menedžeriu. Jis nustebo, kai aš parodžiau jam mums atsiųstą jų "Planning Officer" Fax'u laišką 13.02.1997 tvirtinantį, kad lifto nugriauti nereikės, tik jie abejoja dėl lifto kosmetinės apdaros. Mūsų advokatas prieš perkant patarė, kad pardavėjas paliktų 5,000 sv. užstatą, jegu reikės kosmetinę apdangą perdirbti pagal Council reikalavimą. Jis tvirtino, kad Planning Dept.

Tęsinys 4 psl.



LNB Pirmininkas K. Tamošiūnas

Tęsinys iš 3 psl.

Menedžeriu. Jis nustebo, kai aš parodžiau jam mums atsiųstą jų "Planning Officer" "Fax'u laišką 13.02.1997 tvirtinantį, kad lifto nugriauti nereikės, tik jie abejoja dėl lifto kosmetinės apdaros. Mūsų advokatas prieš perkant patarė, kad pardavėjas paliktų 5,000 sv. užstatą, jegu reikės kosmetinę apdangą perdirbti pagal Council reikalavimą. Jis tvirtino, kad Planning Dept. pareigūnai nėra tokio laiško matę, aš paklausiau, ar jie neturi "Office file". Šio posėdžio rezultate esame gavę iš Council laišką, kuriame siūlo pateikti alternatyvinį lifto apdangos planą, kuris jiems būtų priimtinas.

Sodyba

Sodyba ekonominėje veikloje vėl rodo pagerėjimą. Apyvartos pajamos pakilo 170,907 sv. (150,666 sv.). Kaip rodo, pelnas padidėjo 49.5%, sumoje 74,899 sv. (150,666 sv.). Išlaidos (ir ne visos) pakilo tik porcingai, palyginus su pajamų pakilimu.

Sodybai yra gautas leidimas Viešbučio naudojimo teisės. Tai jau aukštesnė pakopa, ir tuo pačiu pakilo jos vertė. Turi geresnes galimybes ir perspektyvas ateičiai ekonominiai vystytis.

Sodybos Projektas

Jau per praeitų metų VS, pristačiau Sodybai pertvarkyti preliminarinę sąmatą 400,000 sv. Projekto plane yra numatyti tokie pertvarkymai: priešgaisrinės apsaugos sistema, elektros sistema, plokštūs stogai, lietaus vandens nutekėjimo sistema, išbėgimo durys nuo ugnies, tualetų bloko plytų sienos, virtuvės iš vidaus pagrindinis remontas, įskaitant kai kurios įrangos atnaujinimą, naujos vonios įrengimas ir esamų pertvarkymas, naujų dušų įrengimas, miegamųjų kambarių B7 ir B8 pertvarkymas, viešų perėjimų koridorių, laiptų kilimų pakeitimas, pakeisti naujus baldus valgykloje ir pagrindinėje salėje, sumažinti barą ir įdėti metalines langines, į virtuvę įvesti Calor Gas, įrengti 14 mašinų pastatymo parką, pertvarkyti maudymosi baseiną pagal Council Enviromental reikalavimus, ir atlikti kitus smulkesnius darbus, kurie yra nurodyti Schedules of Work.

Naujas pensininkams namelis

Didėjant klientūrai, pritrūksta jau kartais miegamųjų kambarių, pasiskundė mūsų Sodybos vedėjas P. Dobrovolskis. Išėjus būtų tokia: nugriauti esamą defektyvų pensininkų namelį ir pastatyti naują Pensionatą - ne mažiau 6 miegamųjų su virtuve, vonia ir dušu ir bendru Reception/TV kambariu, su visais kitais pensininkams patogumais. Suvažiavimui aš siūlyčiau šiam projektui pritarti.

"Europos Lietuvis"

"Europos Lietuvis" metus užbaigė su pelno nuostoliu (1,017 sv.). Tikslus pelno nuostolis iš viso būtų pridėjus LNB-vės paramą 4,167 sv. + 1,017 sv. = 5,184 sv. Pajamos sumažėjo 674 sv. Taip pat padidėjo Redakcinės Kolegijos išlaidos 5,090 sv., Redakcinės Kolegijos išlaidos jau yra sumažėjusios. Kaip praktika

parodė, laikraščio spausdinime ir maketavime nereikalinga daugiau kaip du žmonės. Vieno perrašyti rankraščius į kompiuterį ir vieno korektoriaus. Kitos išlaidos susidaro už medžiagas ir paštą. Tonerio per vieno numerio išleidimą susinaudoja per dvi dėžutes. Anksčiau už dėžutę mokėdavom 150 sv., bet dabar suradom pigesnę parduotuvę, mokame tik 78 sv., tai už tonerį sutaupome per 140 sv. vienam numeriui išleisti. Protingiau racionalizuojant galėtume leidimo išlaidas sumažinti.

LNB-ės veiklos uždaviniai ir ateityje bus grindžiami sveiku pelno motyvu, ir kad išlaikius sąlygas, remti mūsų Lietuvišką kultūrinę, socialinę ir politinę veiklą Didž. Britanijoje.

Baigiant reiškiu nuoširdžią padėką Sodybos vedėjams - Birutei ir Povilui Dobrovolskiams, Lietuvių Namų ir Viešbučio vedėjams - Rimai ir Raimundui Zajankauskams ir Bendrovės tarnautojams: "E. L-io" Redakcinei Kolegijai, bendradarbiams, laikraščio ekspeditoriams, straipsnių perrašytojams į kompiuterį ir lankstytojams už jų įdėtas pastangas, darbą ir ištikimybę bendrovei.

K. Tamošiūnas

LNB-vės pirmininkas



*Iš sutemų, iš prieblandų išeikit
Uždekit naują ugnį širdyse
Vergams palikit vergo naktį klaikią
Šaukiu aš jūsų protėvių dvasia*

B. Brazdžionis

Kur jie mus veda

Pastaruoju metu, iš "Naujos komandos" ir kelių individų pasipylė šmeižikiška kampanija prieš lietuvius, atvykusius į šį kraštą iš dabartinės Lietuvos, kuri yra pavojinga mūsų vienybei ir lietuviškos veiklos ateičiai.

Konstruktivi opozicijos kritika yra būtinas ir sveikas demokratijos reiškinys, bet "Naujos komandos" žmonės naudoja dezinformaciją iškraipytais faktais. Neįrodydami ir nusišepdami tikrus faktus, dėl kurių šie žmonės buvo priversti daugumoje ieškoti duonos svetimame krašte.

"Naujos komandos" žmonės galima suskaičiuoti ant dviejų rankų pirštų, bet jiems pavyko sumeškerioti ir suklaidinti daugumą tų, kurie lietuviškai nekalba ir apie lietuvišką veiklą ir lietuviybę mažai nežino ir domisi, ir dauguma lietuviškoje veikloje nėra dalyvavę. Nieko nelaimėję prieš mūsų ateiviją, atvykusią po Antrojo Pasaulinio karo, įžūlią šmeižtų kampaniją pradėjo varyti prieš atvykusius iš dabartinės Lietuvos.

Mūsų išeivijos uždavinys padėti naujai atvykusiems, priimant juos į čia esančias lietuviškas organizacijas ir į Sąjungą. (Tik tiems neturėtų būti vietos Sąjungoje, kurie yra priešingi lietuviškai veiklai ir Lietuvos Nepriklausomybei.) Mes turime džiaugtis, kad jų dalis jau yra įsijungę į mūsų veiklą ir jau aktyviai reiškiasi Savaitgalio Maironio Mokykloje, daug padeda leidžiant "E.L.", ir jau yra suorganizavę lietuvių sporto klubą. Tai rodo, kad jie turi entuziazmo, energijos ir noro kartu su mumis dirbti. Jų buvimas sustiprins mūsų lietuvišką ir kultūrinę veiklą Britanijoje, kuri po truputį jau geso. Ne mūsų pareiga ieškoti kaltininkų jų tarpe, juos suras Britų ir Lietuvos saugumo organai.

Mūsų veikla ir darbas neužsibaigia su Lietuvos išsilaivimu. Kad Lietuva būtų priimta į Europos Bendruomenę ir NATO, jai reikia daug ką paruošti ir išpropaguoti. Tad ir išeivijos pareiga ir uždavinys derinti veiklą ir veikti bendrai. Tik tuomet bus galima atsiekti greitesnių ir geresnių rezultatų. Su gerais norais mūsų organizacijose yra visiems vietos dirbti, pagal jų išgales ir sugebėjimus. Ardytojams neturi būti vietos mūsų tarpe.

K.T

Mums rašo

Lietuviai, ieškantys politinio prieglobsčio Didž. Britanijoje, turi gauti DBLS moralinę paramą - priklausyti mūsų bendruomenei. Tūkstančiai lietuvių, neturintys vilties pragyventi tėvynėje, turi teisę, kad ir bet koku būdu, ieškoti pragyvenimo kitur. Tam tikslui gali panaudoti, gal jiems vienintelį būdą, melagystę. Atsigręžę nuo visokių prisigrobėlių bei buvusių aparačikų, tapę politiniais pabėgėliais - darbo ieškotojais, jie nėra kokie moraliniai išdavikai: jie išduoda Britų vyriausybei tuos, kurie privertė juos palikti savo kraštą.

Muzikantai, šokėjai, dainininkai, sportininkai garsina Lietuvą.

Nieko blogo nebus, jei tie prieglobsčio prašytojai priklausys DBLS-gai. Dabar Sąjunga svyruoja ir kelia klausimą, ar naujieji nariai bus mūsų atgaiva, ar tapę

direktoriais neišgrobs turto, ar papildyta išeivija pasitar-naus Lietuvai?

Tačiau sugyventi! - tai žingsnis, neturintis klausukų, galbūt trumpiausias kelias į vienybę!

P.Blagnys, ištikimas "EL" skaitytojas

Rašau "Europos Lietuviai" norėdama apginti savo ir kitų lietuvių, atvykusių į Angliją po Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo, interesus.

Kas aš esu? Lietuvė, kaip ir visi mes, nesvarbu, kur gimę ar auge, svarbu, kad savo širdimis ir mintimis esame lietuviai.

Perskaičius paskutinius "Europos Lietuvos" ir "Lynes" laikraščių numerius peršasi nuomonė, kad pagrindinė Anglijos ir lietuvių bendruomenės Anglijoje bėda yra dabartinis pabėgėlių antplūdis iš Lietuvos. Tačiau visi pamiršta, kad tas antplūdis yra ne tik iš Lietuvos, bet iš viso pasaulio mažiau išsivysčiusių šalių arba karštų planetos vietų, kur vyksta karas, ką akcentuoja Anglijos žiniasklaida. Manau, kad savo problemas Anglijos vyriausybė išspręs pati, jeigu jau per daug lietuvių prisiėmė. Tik bėda ta, kad dauguma "Europos Lietuvos" ir "Lynes" skaitytojų pastebi vien lietuvius, prašančius politinio prieglobsčio, ir juos kuo nuoširdžiausiai koneveikia į vieną krūvą suplakdami ir studentus, ir atvykusius dirbti, ir turistus, kurie bando Anglijoje pabūti ilgiau nei savaitę, ir apskritai visus lietuvius, atvykusius į Angliją po Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo.

Blaiviai protaujančiam lietuviui kyla klausimas, iš kur ta nuožmi neapykanta naujai atvykusiems. Ogi viena grupė bijo, kad kita grupė, į kurios sudėtį įeina daugiau naujai atvykusių lietuvių, gali nulemti suvažiavimo eigą ar daryti didelį poveikį turto valdymui. Todėl bandoma ant mūsų bendrai klijuoti kuo klaidžiausias etiketes - kriminalai, išdavikai, komunizmo išauklėti beraščiai, bemoksliai. Tai sėkmingai prigyja, nes vienas nesusimąstęs paleidžia tokius paistalus, o visi kiti tuo tiki ir nė nebando įsitikinti tų epitetų neteisingumu. Bet užtenka tik pakalbėti su mumis, ir nuomonė pasikeičia: jūs įsitikinsite, kad mūsų tarpe dauguma yra aukštus mokslus baigę, didžiai darbštūs ir nesileidžiantys į žmogaus savigarbą žeminančius užgauliojimus. Kaip ir kodėl mes atvažiavome į Angliją tai jau kiekvieno asmeninis reikalas. Taip, kaip ir jūsų. Mes jūsų neklausime, kodėl ir kaip jūs ar jūsų tėvai palikote Lietuvą. Todėl prašau to nedaryti ir su mumis. Mes esame tolerantiški jūsų ar jūsų tėvų praeičiai, to paties prašome ir iš jūsų.

Dauguma iš naujai atvykusių yra DBLS nariai, bet argi blogai, kai žmonės nori organizuotai susirinkti, pasikalbėti, padėti vieni kitiems, pasiguosti arba švęsti šventes. Patikėkite, mums ne valdžios ar turto užgrobimas svarbu, mes turime kur kas svarbesnių ir humaniškesnių tikslų, tokių kaip mokyklos, sporto klubo, bibliotekos ir jaunimo ugdymas.

Nuoširdžiai prašau, neižeidinėkite ir neužgauliokite mūsų, prisidengdami neva gerais tikslais, nežeminkite savęs ir savo tautos, juk jūs - lietuviai, kaip ir mes.

O. Rakauskienė

DBLS "Lietuvių Namų" skyriaus pirmininkė

Kultūra

Dievaičių Mūzos ir Dionyzo kovos

“Literatūros ir meno” vedamajame rašoma, kad Lietuvos kultūros istorijoje yra didelė spraga (balta dėmė), nes nerašoma apie alkoholio įtaką kūrėjui ir jo kūriniai.

Visuomenėje įsigalėjusi nuomonė, kad menininkas ir pusbutelis neatsiskiria vienas nuo kito. Taip ir atrodo. Poezijos, premijų, knygų pristatymai neapsieina be vyno taurės, o kartais ir be stiprių gėrimų. Rašoma, kad stovinčius per dienas prie staklių ar sėdinčius priplėkusiose įstaigose paima piktumas, kai vidudienį gatvėmis šlitinėja (svyrinėja) “raudonveidžiai laisvųjų menų atstovai” (trumpai sakant, gerokai nugėrę). Rašoma, kad darbo žmonės susidaro įspūdį, jog tie kūrėjai lyg kokie sultonai gali per savaitę turėti septynis sekmadienius.

Kaip laikraščio vedamajame rašoma, tie Dionyzo garbintojai aiškina, girdi, tai jų pasipriešinimas visuomenėje nusistovėjusiems papročiams. Bet tai ir yra priežastis, kad menininkų darbas nelaikomas rimtu ar pagarbos vertu.

Iš kitos pusės - menininkams, kūrėjams, atrodo, kad žiūrovai, skaitytojai, klausytojai neretai yra puskvailiai. Ir abi pusės turi pagrindo įsižeisti. Ir įsižeidžia ir nebekalba, o jei kalba, tai tik linkčioja galvomis, apsimesdami, kad įdomu.

Taip ir eina

Bet pabaigai linksmesne gaida vedamąją baigia pasirašęs narkolyrikologu Balys Bukelis. Atšilus orui, sako, Mūzos tarnai turi išsilyginti kostiumus, nusiskusti iki mėlynumo, užsirišti kaklaraištį ir užsiropšti ant scenos, taip gal galėtų tapti visuomenės numylėtiniais. O dabar, girdi, atšilus orui artimiausią sekmadienį užsivilkti smokingus ir ateiti repetacijai ant Vilnelės kranto ir privaloma atsinešti 10 litų alui!

Aišku, buvo ir yra rimtų kūrėjų. Ir mūsų “Europos Lietuvis” poetas Č. Obcarskas vienas iš tų rimtųjų.

Aš tai taip paaiškinčiau. Kai kurie poetai, rašytojai, menininkai ir žurnalistai, ieškodami antikinio graikų vyr. dievo Dzeuso dukters Mūzos įkvėpimo kurti, kad drąsiau būtų sulaukti to įkvėpimo, pasiduoda jau jos netikro brolio vyno dievo Dionyzo įtakai, gerai nugečia ir linksminasi to dievo garbintojų kompanijoje (mano galvoju, to dievo reikšmė yra du nykščiai). Pasigėrusiems dievaitė Mūza atsisako pūsti įkvėpimą. O paskui prasideda realistika. Išlaukusi iki ryto savo kūrėjo, žmona pasitinka jį jau ne poetiškai, o žemiškai: kur tu, pasileidėli, trankais visą naktį?

10 metų Lietuvos PEN

PEN yra tarptautinė rašytojų ir žurnalistų organizacija, įkurta 1922 m., kaip pasipriešinimas prieš kairiųjų pažiūrų rašytojų grupę “Šviesa” (rusas Maksim Gorkis, prancūzas A. Barbusse ir kt.). PEN pasisako už laisvę, jokių cenzūrų nevaržomą keitimąsi nuomonėmis.

Išėivijoje ilgus metus tame sąjūdyje dalyvavo Algir-

das Landsbergis, vėliau Stasys Goštautas ir kt. Jie be atvangos kėlė Lietuvos bylą tos organizacijos suvažiavimuose.

Tarp išėivijos narių buvo ir K. Barėnas, vienintelis Britanijoje lietuvis egzilų PEN klube.

Lietuvai atgavus nepriklausomybę, ten PEN pirmasis pirmininkas buvo Romualdas Lankauskas, kuris be kita ko, tikisi netrukus apsilankyti Anglijoje.

Pažymėdamas PEN Lietuvos skyriaus 10 metų veiklos sukaktį, “Literatūroje ir mene” Almis Grybauskas sako, kad “prieš kokius 15 metų svajota, viltasi, kad atgavus laisvę lietuvių literatūra galėtų pakilti neregėtas aukštumas”. Tačiau dabar matoma visiškai kas kita: “kad materializmas lietuviams nėra svetimas dalykas, o dvasingumas buvo tik kenčiančiųjų poza”. Paprasčiau sakant - lietuviai pirma žiūri savo asmenišką gerovę, o literatūra buvo tik pavergtiems lietuviams reikalinga.

Gedimino ordinas sugraudino ir sujaudino prof. Vladimirą Toporovą

“Literatūra ir menas” vasario 27 d. išspausdino rusų kalbininko prof. ir akademiko V. Toporovo laišką, kuriame jis sako, jog gavęs telegramą, kad esąs apdovanotas “mano didžiai gerbiamo Lietuvos D. K. Gedimino ordinu”. Tas aukštas apdovanojimas jį sugraudinęs ir sujaudinęs, bet iš tiesų tas apdovanojimas, kaip toliau jis rašo, “patvirtina mano dvasinį ryšį su Lietuva, jos žmonėmis, jos kalba, kultūra, istorija, ryšį užsimezgsių daugiau nei prieš pusę amžiaus Maskvos universitete.

Įdomus visas tas jo pasisakymas ir jo bendradarbiavimas su Lietuvos kalbininkais. Jis primena ir buvusias sąlygas pirmaisiais po karo metais, lietuvių maloniai laikyseną ir pirmuosius santykius su juo, rusu, okupanto tautos atstovu, kaip jis sako.

V. Toporovas yra parašęs nemažą baltistikos ir lituanistikos srities darbų. Su O. Triubačiovu parašytoje monografijoje “Aukštutinės padnieprės hidronimų lingvistinė analizė”, kaip prof. P. Skardžius nurodo “Lietuvių enciklopedijoje” (JAV) daugiau surinko baltiškos kilmės vandenvardžių negu K. Būga ir kiti tyrinėtojai. Pirmame tūkstantyje ir antrojo pradžioje ten gyveno baltai, bet slavų jie buvo pamažu suslavinti.

Priminsiu, kad Dniepro upė yra Ukrainoje ir įteka į Juodąją jūrą.

Visai galimas dalykas, kad didieji Lietuvos kunigaikščiai veržėsi į rytų teritorijas, žinodami, kad ten gyvena baltų giminės.

998 m. įvedus Kijeve krikščionybę (vėliau didžiausias religinis ortodoksijos centras buvo Maskva), iš lėto per cerkves dabartinėje Ukrainoje, Rusijoje buvo slavinos ten gyvenančios baltų giminės. O Ivanas Trečiasis (1440-1505) paskelbė galutinį sprendimą: vienas caras, viena religija, viena kalba.

Lietuvoje, kaip net miegodami žinome, lietuvių slavinimas vyko per Romos katalikų bažnyčios tarnus: jei katalikas, tai ir lenkas.

M. Barėnienė

Pasaulyje

*Garsusis tenoras Luciano Pavaroti pareiškė, jog Kosovo vaikams skirs pajamas, gautas iš liepos mėnesį Kroatijos Splito kurorte surengto koncerto.

*Izraelyje buvo pasiektas pasaulio ilgiausio bučinio rekordas - pora bučiavosi 30 valandų ir 45 minutes. Per tą laiką nieko nevalgė, negėrė, nekalbėjo ir nesinaudojo tualetu.

*Vienas britų kareivis per Pirmąjį Pasaulinį karą parašė žmonai laišką su atsisveikinimo žodžiais, o butelį įmetė į jūrą. Šis butelis rastas po 85 metų. Išbuvęs dvylika dienų apkasuose, eilinis Tomas Hjuzas žuvo.

*Lenkijos policijos vyriausiojoje Komendatūroje įkurta speciali grupė, kuri tirs pseudoreliginių sektų veiklą Lenkijoje. Pastaruoju metu satanistai ypač suaktyvino savo veiklą. Lenkijoje veikia apie 300 įvairaus pobūdžio religinių sektų.

*Rusijos knygynuose pasirodė prezidento Billo Clintono meilužės populiarios biografinės knygos vertimas į rusų kalbą - "Istorija Moniki".

*Daugiau kaip tūkstantis svečių kviečiama į D. Britanijos princo Edvardo ir Sofijos Rys-Jones vedybas. Vestuvės įvyks birželio 19 d.

*Pietų Korėjos mokslininkams pavyko klonuoti karvę, ir jie tikisi panaudoti šią technologiją masiškai veisiant gyvulius.

*Meksikoje panaikinama popietinė siesta. Įvedamos naujos darbo valandos. Darbas tęsis nuo devynių iki šešių, o pietų pertrauka truks tik vieną valandą.

*Praėjusi žiema nebuvo sėkminga Šveicarijos turizmo pramonei. Turistų norą slidinėti sumažino sniego lavinos, šiemet nusinešusios nemažai gyvybių Alpėse.

*Vokietijoje automobilistai savo mašinoms numerius gali pasirinkti pagal savo norą. Ir tai kainuoja vos 40 markių. Išduodamus specialius automobilių numerius dažniausiai sudaro viena ar dvi raidės ir daugiausia keturi skaitmenys. Draudžiama turėti ilgesnius kaip aštuonių ženklų numerius.

*Latvijoje įsigaliojo naujos kelių eismo taisyklės, palyginti su ankstesnėmis, gerokai pakeistos. Taisyklės numato, kad automobiliai visus metus turi važinėti su įjungtomis artimosiomis šviesomis, žiemą būtinai su specialiomis padangomis, bet vasarą dygliuotos padangos draudžiamos.

*Lietuvos vyriausybė svarstė galimybę šalyje laikinai apgyvendinti iki 100 pabėgėlių iš Kosovo. Beje, Estijos vyriausybė pareiškė, kad gali priimti tik 15.

*Singapūro finansų grupė "Tolaram" sumokėjo Valstybės turto fondui 7,6 mln. litų ir, pavėlavusi keturis mėnesius, įvykdė pasirašytos "Alytaus tekstilės" pirkimo ir pardavimo sutarties svarbiausią dalį.

*Kazachstano vyriausybei atsisakius brangaus šalies valiutos rėmimo, devalvavo tengė. Išlaisvinus tengę, jos kursas per keletą dienų nusmuko nuo 88 iki 150 tengių už JAV dolerį, tačiau vėl sustiprėjo iki 118 tengių.

*JAV Iždo sekretoriaus pavaduotojas E. Trumanas įsitikinęs, kad dėl didėjančio nedarbo Europa gali kaltinti tik pati save ir dosnią socialinės paramos sistemą. Darbdaviai suvaržyti darbininkų priėmimo ir atleidimo įstatymais.

*Gruzijos prezidentas Eduardas Ševarnadzė pasirašė specialų potvarkį dėl kovos su terorizmu priemonių šalies teritorijoje. Tokios priemonės reikalingos stabilumui Gruzijoje išsaugoti ir stiprinti.

*Vienas žmogus žuvo ir aštuoni sužeisti per pasikėsinimą į Čečėnijos prezidentą Aslaną Maschadovą Grozne.

*Artimiausioje ateityje Kinijos gyventojų skaičius kasmet padidės 12 milijonų.

*Lietuvos Vidaus reikalų ministras siūlo papildomai apklausti autobusais į D. Britaniją vykstančius asmenis bei registruoti negrižusius iš turistinių kelionių.

*Į Vilnių atvykęs Europos Tarybos generalinis sekretorius ypač palankiai atsiliepė apie drąsų elitinės Lietuvos visuomenės žingsnį, kuriuo šalyje panaikinta mirties bausmė.

*Varšuvoje, netoli Lietuvos ambasados buvo išklijuoti antisemitinio ir antilietuviško turinio atsišaukimai, kuriuose raginama suteikti autonomiją Vilniaus kraštui. 1992 m. Varšuvoje buvo įkurtas "Vilniaus krašto lenkų gynimo komitetas", tačiau jo veikla jau seniai nutrūkusi.

*Nuo balandžio 1 dienos visoms užsienio atstovyboms Rusijoje panaikintos lengvatos dėl laikinai įvežamų įrenginių, baldų, automobilių ir panašiai.

*Garsus JAV verslininkas J. Kazickas buvo aistringas medžiotojas. Jo namuose Grinviče (netoli Niujorko) yra sukaupta apie šimtą medžioklės trofėjų. Dabar verslininkas šį turtą ketina pervežti į Lietuvą ir Vilniaus senamiestyje įkurti medžioklės muziejų.

*Rumunijos vyriausybė atsidėkojo dviem savo lengvaatletėms už laimėtus medalius pasaulio čempionate salėje. Gabriela Szabo ir Violeta Szakely galės nemokamai skraidyti valstybinėmis avialinijomis "Tarom" visą gyvenimą.

*Kanadoje lietuvis ritulininkas vadinamas ateities žvaigžde. Dainius Zubrius, 20 m., žaidžia "Canadiens" klube.

Parinko V. Keris

Didžiosios Britanijos Lietuvių sąjungos ir Lietuvių namų bendrovės

Visuotiniai suvažiavimai įvyks

1999 m. balandžio 24 - 25 d. d.

Lietuvių namuose
17 Freeland Rd., London W5 3HR

Registracija: 10.00 val.

DBLS suvažiavimo pradžia: 13.00 val.
LNB suvažiavimo pradžia: 17.00 val.

DBLS ir LNB Direktorių valdybos

Šv. Velykas švenčiant Lietuvių Namuose Londone

Iškilmingi 'Europos Lietuvio' Šv. Velykų pietūs Lietuvių Namuose buvo suruošti spaudos talkininkų garbei. Pietus paruošė mūsų vedėjai Rima ir Raimundas Zajankauskai, padedant Kazimierui Makūnui. Iškilmingų pietų programoje buvo ir margučių ridenimo varžybos. Pietų metu Lietuvių Namų Bendrovės pirmininkas Klemensas Tamošiūnas padėkojo visiems 'Europos Lietuvio' darbuotojams, tikėdamas, kad jie ir toliau puoselės lietuvišką spaudą. Ilgai netilo lietuvių liaudies dainos. Smagiai sukosi poros: ir jaunimo, ir senimo visi drauge. K. Tamošiūnas sakė: 'tai tikras lietuviškos veiklos atgimimas šiuose naujuosiuose Lietuvių Namuose. Mes tikimės, kad šioje dvasioje atgis ir visa lietuviybės veikla Didžiojoje Britanijoje.'

DF

Ivairenybės

Šviečiantis medis auga Šiaurės Afrikoje. Jis vadinamas "Velnio medžiu". Jo žievėje gausu fosforo, kuris spinduliuoja intensyvią šviesą. Naktį po medžiu galima net skaityti.

●

Afrikoje yra augalas, kurį vietos gyventojai vadina dainuojančia akacija. Šios akacijos grūdeliai labai patinka vikšrams, kurie apipuolę augalą išgraužia ankštyse skylutes. Kai grūdelius vikšrai suėda, ankštys lieka tuščios ir skylėtos, todėl net nedidelis vėjelis sukelia melodingą garsą - oras prasiskverbiamas pro skylutes ir daro įspūdį, kad tai dainuoja akacija.

●

Kalifornijoje (JAV) auga milžiniška sekvoja. Jos aukštis 82 metrai, žievės storis 60 cm, medžio svoris apie 6000 tonų. Kiekviename sekvojos kankorėžyje yra apie 3000 sėklų, jos visos sveria tik 30 gramų.

●



*Europos lietuvio darbuotojai ir talkininkai:
P. Tričys, K. Makūnas, J. Tarulis, V. Keris, B. Narbutis*



Šokio sukūry...

Dr. Rūta ir Darius Furmonavičiai

Kalifornijoje auga ir seniausiu pasaulio medžiu laikoma akuotoji pušis. Manoma, kad jai daugiau kaip 4000 metų.

●

Didžiausia gėlė yra garsioji Reflezija. Ji auga Javos ir Sumatros salose ir Indonezijoje. Pasitaiko 1m skersmens, žiedų svoris 16 kg. Mažiausia gėlė yra Volfija. Ji žydi labai retai, todėl daugelis botanikų per visą savo amžių ieško Volfijos žiedelio, tačiau dažniausiai jiems taip ir nepasisieka jo rasti.

●

Kaukaze auga nepaprastas geležinis medis. Jis žydi sausio mėnesį, kada kiti medžiai net nerodo gyvybės žymių. Ypač įdomios šio medžio kamieno savybės - tvirtumu jis prilygsta kai kuriems metalams. Šis medis labai greitai dauginasi. Jį nupjovus, per trumpą laiką iš kelmo išauga dešimtys naujų ūglių.

Parengė V. Keris

Atitaisymai

“E.L” Nr. 7 išspausdintame staripsnelyje “Lietuvos laisvės varpo byla” be reikalo pateko mano parašas. Aš tik nusiunčiau medžiagą ir prirašiau kelias pastabas.

“Barėno minėjimai Lietuvoje” 3 psl. 2 skilties pirma eilutė turi būti ne “išgarsino tokį užkampį”, turėjo būti “nedidelį nuošalų kaimelį išgarsintų pasaulyje”. Mano klaida. Atsiprašau.

M. Barėnienė

Kronika

Mirė Marija Baronaitė-Grėbliūnienė

Slaugos namuose Australijoje Kalėdų švenčių metu mirė lietuviškų tautinių šokių pradininkė ir vadovė ir universiteto dėstytoja M. Baronaitė-Grėbliūnienė. Ji gimė 1908 m. Vilniuje, 1926 m. baigė Panevėžio gimnaziją, o 1929m. Rygos fizinio lavinimo institutą ir studijas dar gilino Austrijos Vienoje ir Graze, kuriame baigė universitetą, o grįžusi Lietuvoje pradėjo dėstyti Aukštuosiuose kūno kultūros kursuose, 1940 m. įsijungė į liaudies meno ansamblį ir jame vadovavo tautinių šokių grupei. Po karo Vokietijoje dalyvavo Čiurlionio ansamblyje. Iš Vokietijos emigravo į Australiją.

Lietuvių Fondas Amerikoje

Lietuvių Fondo (JAV) Tarybos pirm. dr. Antano Razmos pranešime sakoma, kad šiuo metu jo kapitalas yra netoli 10 milijonų dolerių.

Lemonte vykusiame Tarybos posėdyje buvo entuziastingai nutarta steigti “Nobelio premijas” (tikras pavadinimas bus paskelbtas vėliau). Premija numatoma 10-20 tūkst. dolerių. Tai būtų parama kūribingiems asmenims, kurie galėtų atsidėję dirbti lietuvių baruose.

1998 m. pelno paskirstymo sąskaita rodo, kad LF ypač stipriai parėmė išeivijos lituanistinį švietimą, Lietuvos studentus, kurie studijuoja lituanistiką užsienyje, buvo paskirstyta 37.350 dol., ir kt.

Reikėtų priminti, kad atkūrus Lietuvos laisvę LF paskyrė daugiau kaip 1 milijoną dolerių vien tik M. K. Čiurlionio dailės muziejui Kaune, 300 000 dol. išlaikyti paveikslų saugumui bei mikroklimato kontrolei. 1 milijonas paskirtas Lietuvos mokykloms.

Lietuvių Fondas įkurtas 1960 m. Jo kapitalą sudaro palikimai ir aukos. Jis remia lietuvių švietimą, mokslą, kultūrą. Palikimai ir aukos leidžiama su aukotojų nurodymu. Kaip pelno nesiekianti organizacija, Fondas atleidžiamas nuo visų federalinių mokesčių.

Aukotojų labai daug, nes lietuviai pasitiki Fondu. Vieni aukoja po 5 - 10 dol., kiti dideles sumas. “Pasaulio Lietuvio” 1998 m. gruodžio mėn. skelbiami patys didieji aukotojai. Štai vienas yra paaukojęs 192 tūkst. dolerių, kitas 146 tūkst., dar kiti 158, 225, 194, 497, 394 tūkst. ir t.t. Aukojusių 50 tūkst. ir daugiau suskaičiavau 23 asmenis. Tai tik rodo, kad Amerikos lietuviai labai pasitiki Lietuvių Fondu tvarkančiais žmonėmis ir jų darbu.

Yra ir daugiau fondų. Kanados lietuviai turi savo fondą. Iš tikro yra daugybė tų lietuviškų fondų, ir beveik visų jų tikslai - remti mūsų tėvynę Lietuvą. Britanijos lietuviai buvo įsteigę Pagalbos Lietuvai Fondą. Ar jo lėšos buvo panaudotos protingai, tai palikime istorijai spręsti.

Amerikoje yra daugiau kaip 130 organizacijų. Visi gali pasirinkti, kas ką nori. Britanijoje mūsų iškiliai visuomenininkai metų metais, kaip Lietuvių Enciklopedija rašo, su mažom išimtim priklausė skautams, jaunimo auklėjimosi organizacijai.

M. Barėnienė

Britų - Lietuvių vaikų fondas

Aukos:

E. Sinušas - Davis, Edmonton - £250; Anoniminis - £100; S. Gailiūnienė, Tyne & Wear - £25; C.Kathawick, Ashford - £5;

DBLS Maidenhead Skyrius - £10; skyriaus nariai: P. Girnys - £10; P. Tričys - £10; J. Stulgaitis - £5; S. Šmulkstys - £5.

Nuoširdžiai dėkojame už šias aukas. Aukos maloniai kviečiame siųsti: British-Lithuanian Children Fund, 21 The Oval, Hackney Rd, London, E2 9DT. Tel: 0181 579 4657.

Fondo sekretorė

A.A. Pranas Batakys

Paskutiniu pranešimu balandžio 17 d. mirė Pranas Batakys, buvęs ilgametis Centrinio skyriaus išdininkas ir ėjęs kitas pareigas Centriname skyriuje. Paliko liūdinčią žmoną Brigitą. Gilią užuojautą reiškia DBLS Centrinio skyriaus valdyba ir nariai

KT

Aušra Kuzienė

Gimė 1968 m. spalio 6 d. Alytuje, lietuvė. 1987 m. baigė Alytaus 8-ąją vidurinę mokyklą. Mokėsi Kauno P. Mažylio Aukštesniojoje medicinos mokykloje. 1989 m. įsigijo medicinos sesers specialybę. Šešis metus dirbo Alytaus Centrinės ligoninės operacinėje medicinos seserimi-instrumentatore.

Ištekėjusi. Didž. Britanijoje gyvena keturi metai. Šiuo metu augina dvi dukreles: setynerių ir vienerių metų. Aktyviai talkininkauja leidžiant “Europos Lietuvį”.

Sutinka kandidatuoti į DBLS/LNB valdybas.

DBLS ir LNB direktoriai

K. Tamošiūnas, D. Furmonavičius



Kronika

Škotijos lietuvius aplankius

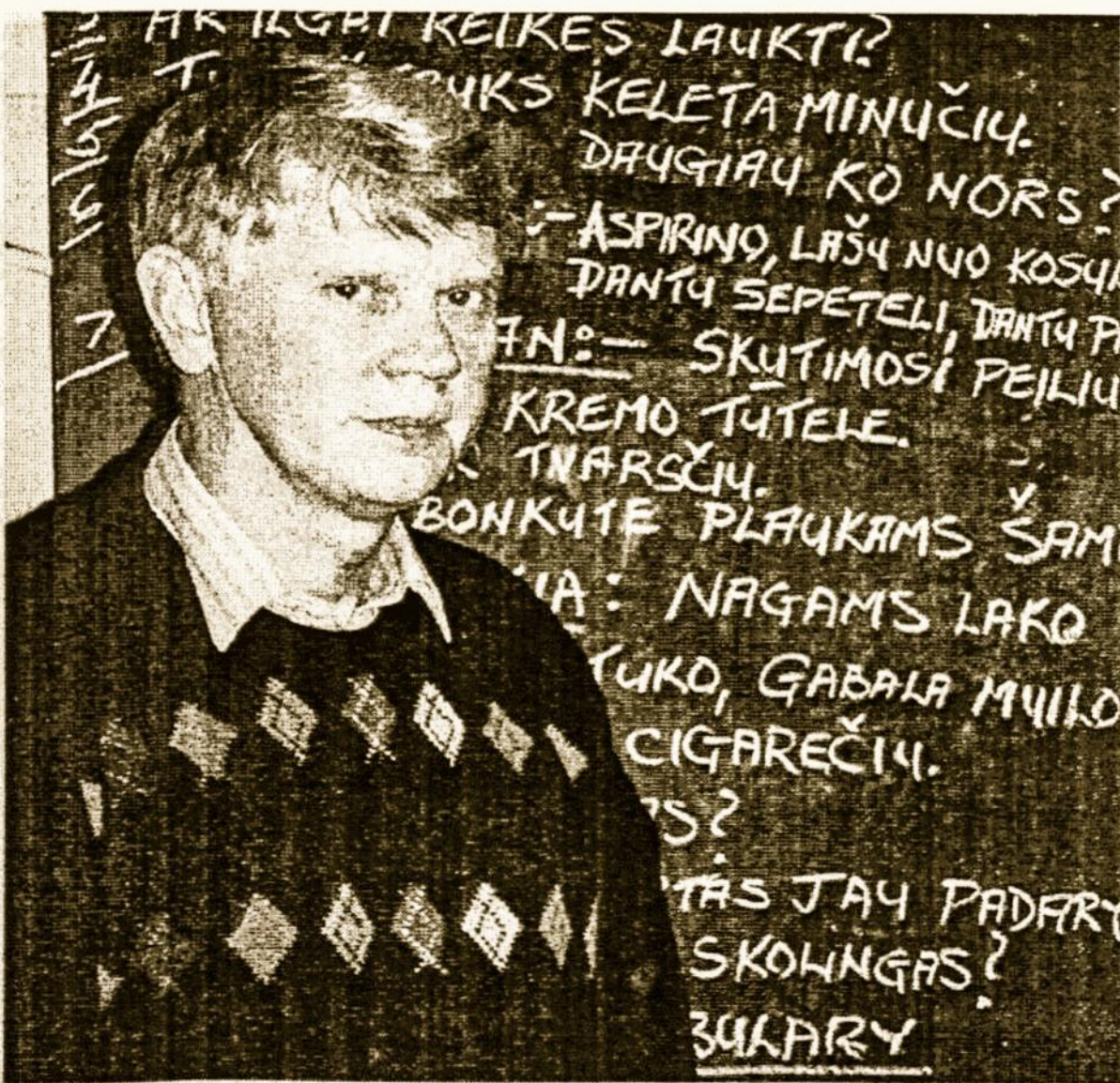
'Lithuanians in Scotland' leidinyje rašoma, kad pirmieji lietuviai, atvykę į Škotiją buvo Krymo karo belaisviai. Paimti į caro kariuomenę ir patekę nelaisvėn, lietuviai atsirado Škotijoje 1855-ais metais. 1894 m. įsikūrė lietuvių parapija, kuri pirmaisiais amžiaus metais persikėlė į Šventos šeimos bažnyčią, Mossend.

Lietuvių bažnyčioje ir šiandien kiekvieną mėnesio pirmą pirmadienį laikomos lietuviškos pamaldos. Kiekvieną antrą sekmadienį - pamaldos Glasgow, kur susirenka daugiau nei šimtas lietuvių. Kun. McAndrew (Andriušio) laikomose pamaldose giedamos senovinės lietuvių giesmės, kaip seniau Lietuvoje.

Atvykus į Lietuvių klubą pasitiko DBLS Škotijos skyriaus pirmininkas Allan Poutney (Pautienius) maloniai pakvietęs susipažinti su Klubu veikla. Ir jis, ir jo tėvelis Juozas Pautienius rūpinosi lietuvių kunigu, vadovavo šv. Kazimiero draugijai, kurios šimtmetį Škotijos lietuviai pažymėjo 1994-aisiais. Pasklaidžius Klubo fotografijų albumą ir paklausius Allano pasakojimų galima susidaryti išpūdį, kokia didinga lietuviška veikla vyko šiose apylinkėse. Klubas net gi finansiškai rėmė vietos futbolo komandą, vilkėjusią geltonus marškinėlius, žalias kelnaites ir raudonas kojines.

Panašių spalvų yra ir Klubo narių bilietai. Geltonos spalvos nario pažymėjimas reiškia pilno balso teisę, nes asmuo yra lietuviškos kilmės. Žalios spalvos bilietai reiškia garbės narį, kurių yra 7. Na, o raudonieji - asocijuotieji nariai - nelietuviškos kilmės asmenys, kurie balsavimo teisės neturi.

DBLS Škotijos skyriaus pirmininkas įdomiai pa-



DBLS Škotijos skyriaus pirmininkas Allan Poutney



Škotijos lietuvių klubo sekretorė C. Bliūdžiuvienė

pasakojo Klubo ir savo šeimos istoriją. Nors Klubo lietuviška veikla šiuo metu yra nusilpusi, tačiau Klube vedami lietuvių kalbos kursai.

Sekančią dieną, sekmadienį, kaip įprasta buvo laikomos pamaldos. Susirinko 40-50 žmonių. Po to įvyko Šv. Kazimiero draugijos suruoštos vaišės, kurių metu DBLS CV direktorius Darius Furmonavičius pasveikino susirinkusius Škotijos lietuvius. 'Aš norėčiau pasveikinti kiekvieną iš Jūsų, Jūsų vaikus ir anūkus ir palinkėti pačios geriausios sveikatos ir stiprybės Jums ir Jūsų šeimoms'. Po šaunių vaišių sekė loterija ir Škotijos Klubo susirinkimas. Kaip ir kiekvienais metais Škotijos lietuvių klubas pasižymėjo didele labdaringa veikla. Anksčiau, 1991-aisiais Škotijos Lietuvių Klubas net £5,000 įteikė Pasaulio Lietuvių Bendruomenei Lietuvos laisvės bylai. Šiais metais Škotijos Lietuvių Klubas St. Andrew Hospice įteikė £1,000.

DF

Derby

Š. m. gegužės mėn. 9 d. /sekmadienį/ Derby skyrius rengia Motinos Dienos Minėjimą. Minėjimas įvyks ukrainiečių klubo patalpose, 27 Charnwood Str., Derby, 14.00 val. Po minėjimo bus daromas pranešimas iš DBLS bei LNB Suvažiavimo, bei diskutuojami kiti lietuviškieji bei skyriaus reikalai.

Susirinkusieji bus pavaišinami kavute bei kitais skanėstais. Visus vietos bei apylinkės tautiečius ir svečius, maloniai kviečiame į minėjimą gausiai atsilankyti.

Sk. Valdyba

Atsiprašymas

EL redakcinė kolegija nuoširdžiausiai atsiprašo Lietuvos Valstybinio radijo pranešėjos D. Stonytės.

EL Nr. 6 str. 'Juozui Levinskui - 70 metų' buvo parašyta, kad D. Stonytė yra Vilniaus radijo darbuotoja. Iš tiesų gerb. D. Stonytė yra Lietuvos Valstybinio radijo pranešėja.

Kronika

Boltonas

Velykų pobūvis

Kaip ir praeityje, vietiniai lietuviai Velykų šventės atšventė visi kartu. Velykų pirmadienį, balandžio 5d., boltoniškai susirinko ukrainiečių klube. Vietinės šeimininkės, kaip visada, paruošė įvairius skanius užkandžius ir šis tautiškas pobūvis praėjo labai šauniai.

Neapleido boltoniečių ir ši kartą iš Mančesterio atsilankydamas Kan. V. Kamaitis. Jis vietiniams lietuviams pasakė keletą šventėms atitinkamų žodžių tuo prisidedamas prie pobūvio pasisekimo.

Nors daug jaunosios kartos ši kartą pobūvyje ir nebuvo, tačiau visi gerai užkando, gražiai pasivaišino, ir dar viena sėkminga Boltono lietuvių sueiga bus įrašyta į vietinę tautiškos veiklos istoriją.

Henrikas Vaineikis

DBLS Maidenhead skyriaus susirinkimas

Susirinkimas įvyko š.m. kovo mėn. 19 d. High Wycombe, svetingojo p. J. Stulgaičio namuose, kaip visuomet.

Sausio mėn. miręs ilgametis skyriaus pirmininkas Eimutis Šova buvo pagerbtas prisiminimu.

Naujuoju pirmininku išrinktas Paulius Tričys. Jis taip pat buvo paskirtas ir atstovu į DBLS/Lietuvių Namų visuotinę suvažiavimą balandžio mėn.

Po einamųjų reikalų aptarimo susirinkimas baigtas arbatale. Visi dalyviai lieka dėkingi p. Stulgaičiui.

Paulius Tričys

Mančesteris

Prašome narius apsimokėti nario mokestį. Neapsimokėję 3 metus, bus išbraukti iš sąrašų.

VALDYBA

Šventė gimtadienį

Š. m. balandžio 3 d. Kostas Pažėra sulaukė 70 m. amžiaus. Ta proga jo šeimos nariai lietuvių klube surengė šaunų jo gimtadienio paminėjimą. Dalyvavo gausi jo šeima: 8 dukterys ir sūnus bei jų šeimų nariai, draugai ir pažįstami, taip pat ir iš Lietuvos atvykę mokyti jo pusbroliis inžinierius ir jo draugas. Kostas yra iš gausios šeimos. Buvo 5 broliai ir 2 seserys.

Kostas yra aktyvus bendruomenės ir klubo valdybos narys, priklauso kelioms organizacijoms. Jaunatviškas. Nors jo buvusi žmona Mary anglė, dukterys ir sūnus šoko tautinius šokius, dainavo, deklamavo; tautiniuose rūbuose reprezentavo lietuvius ir Lietuvą. Išsiskyrė ir vedė iš Lietuvos Stasę. Su šia šeimos dar nesusilaukė. Lietuvoje turi giminių ir juos lanko.

Jis buvo visų pasveikintas ir pagerbtas. Eiga nufilmuota ir padaryta daug nuotraukų. Grojo disko muzika, mėgėjai pašoko. Visi linksminosi iki vėlaus laiko.

Šios sukakties proga, visi sveikiname Kostą ir linkime jam visokeriopos laimės ir sėkmės tolimesniame gyvenime.

Balandžio 12 d., Mančesterio lietuvių klube, savo gimtadienį atšventė Bronė Kupstienė. Gal apie ją "Europos Lietuvyje" ir nėra daug parašoma, bet yra viena iš svarbiausių asmenybių Mančesterio lietuvių tarpe. Ji ruošia maistą beveik visiems pobūviams, kurie įvyksta vietiniame lietuvių klube, lanko sergančius ir pasenusius vien-

gungius tautiečius ir padeda visiems, kuriems tik pagalbos reikia. Ji tikrai priklauso neapdainuotų herojų skaičiui.

Gimtadieniui Bronė paruošė skanaus maisto ir pristatė gėrimų, tai visi buvo ir gerai pavalgydinti ir pavaišinti. Nors gimtadienio pobūvyje daug dalyvių ir nebuvo, bet klubo vicepirmininko H. Vaineikio vedami visi gražiai sudainavo ir "Happy Birthday", ir "Ilgiausių Metų".

Mes visi linkime tau, Brone, geros sveikatos, ištvermės ir pasisekimo ir tolesniam darbui vietinių tautiečių tarpe.

A. A. Stasys Lauruvėnas

Š. m. kovo 9 d. MG ligoninėje mirė Stasys Lauruvėnas, eidamas 79-tus metus. Jam išsiplėtė aorta, kuri trūko, ir turėjo virškinimo sistemoje opą. Stasys gimė 1920 m. rugpjūčio 8 d. Undrelėnų kaime, Rimšės valsčiuje, Breslavo apskrityje, ūkininko šeimoje. Turėjo du brolius ir seserį. Vilniuje baigė lietuvių gimnaziją. Dirbo Palangos ir Klaipėdos gimnazijų administracijoje. Karo metu buvo savisaugoje, gavo grandinio laipsnį. Atsidūrė Vokietijoje. 1947 m. atvyko į Angliją. Apsigyveno Mančesteryje. Dirbo asbesto, gumos ir plastiko įmonėse. Įsigijo namą. Apšildė, bet šeimos nesusilaukė. 1978 m. mirė žmona Adelė. Daugiau nesivedė. Anksti įsijungė į Mančesterio lietuvių visuomeninę, organizacinę ir kultūrinę veiklą. Buvo MLSoc. Klubo, DBLS M. skyriaus, MLKK komiteto ir filatelistų draugijos "Vilnius" sekretoriumi. Vienas iš AL biuletenio redaktorių, klubo patikėtinis ir garbės narys. Buvo LKVS-gos "Ramovės" revizijos ir Tėvynės Sąjungos M. skyr. narys. Skaitė įvairią literatūrą: vokiečių, anglų, lietuvių knygas, lenkiškus laikraščius, plačią lietuvišką spaudą. Dosniai aukojo lietuviškiems reikalams, rėmė skautus. Surado Klaipėdoje gyvenantį brolių Kazimierą, kiti jau mirę, jį lankė ir rėmė. Tikėjosi sugrįžti į Lietuvą. Buvo draugiško būdo, visų gerbiamas. Mes jo pasigendame ir pasigesime. Jo testamentą vykdytojai yra H. Vaineikis ir J. Panavas.

Sudegintas kovo 31 d. Blackley krematoriume. Laidotuvės įvyko vėlai, nes laukė atvykstant brolio su šeimos nariais. Pomirtines apeigas St. Chad's bažnyčioje ir krematoriume atliko kan. V. Kamaitis. Atsisveikinimo žodį tarė MLSoc. Klubo vicepirm. H. Vaineikis, kuris apibūdino Stasio asmenį ir jo populiarumą ne tik Mančesteryje, bet ir toli už ribų. Laidotuvėse dalyvavo daug žmonių ir iš Klaipėdos atvykęs brolis Kazimieras su sūnumi Linu ir dukterimi Audrone. Klubas, atsidėkojant jam už jo nuopelnus klubui, laidotuvių dalyviams savo lėšomis surengė arbatėlę.

Ilsėkis, Stasy, ramybėje - Mančesterio ir apylinkės lietuviai.

A. P-kis

Mirė Stasė Ruseckienė

1999 m. Balandžio 7 d. buvo palaidota S. Ruseckienė. Savo laiku ji buvo aktyvi "Dainavos" Moterų Draugijos narė, "Europos Lietuvio" skaitytoja ir rėmėja. Paliko dukrą Elizabetą ir giminių Lietuvoje.

E.L.R.

Europos Lietuvis - (The European Lithuanian) - A Fortnightly Lithuanian Newspaper

Published by Lithuanian Association in Great Britain Ltd and Lithuanian House Ltd.

Redakcijos ir administracijos adresas:

Lithuanian House, 17 Freeland Road, Ealing, London W5 3HR, Great Britain. Tel. 0181 896 0355; Fax. 0181 896 0939.

Prenumerata: D.Britanijoje £20; Europoje £30; visur kitur pridėdamos papildomos pašto išlaidos. Čekį išrašyti: Lithuanian House Ltd.

Skelbimų kaina: £5 už vieną skilties colį arba iš anksto susitarus su administracija.

Redaguoja redakcinė kolegija. Redakcija rankraščius taiso ir trumpina savo nuožiūra. Nepanaudoti rankraščiai gražinami tik susitarus.

Atspausdinti straipsniai išreiškia autorių, ne redakcijos ar leidėjų nuomonę. Už įdėtą skelbimų turinį nei leidėjai nei redakcija nesiima atsakomybės.

Aukos Europos lietuviui

P. Mulerčikas - £5.

Dėkojame.

Kronika

Bradfordas

Pavasario saulutei suteikus šiltų spindulių sulaukiame gamtos prisikėlimo: ankstyvų daugiaspalvių žiedų, medžiai pasidabina pumpurėliais, sužaliuoja pievos ir laukai. Šv. Velykos - tai žmogaus ir gamtos atgimimo šventė, tai gyvenimas nugalėti mirtį.

Po velykinių pamaldų bažnyčioje, lietuvių "Vyties" klube buvo surengtas pobūvis - pietūs. Kan. V. Kamaičiui švenčiant 75 metų gimtadienį, menėje, su gėlėmis ir žvakutėmis papuošto stalo užėmė vietas 30 žmonių. (Norintys dalyvauti iš anksto turėjo prisidėti, sumokėdami po £6.00).

Jubiliatui sukalbėjus priešvalgio maldą, skanavomės įvairiais patiekalais. Pietų metu, klubo pirm. R. Vaicekauskaitė, įteikdama Kanauninkui pobūvyje dalyvaujančių pasirašytą gimtadienio kortelę ir klubui pinigine dovaną, padėkojo už ilgų metų dvasinį bendruomenės aptarnavimą, palinkėjo geros sveikatos ir kvietė toliau mūsų nepamiršti. Atsakydamas Kanauninkas pareiškė, jog jam visada malonu apsilankyti "Vyties" klube, pabendrauti. Padėkojo šeimininkėms už gardžius pietus, dovanas, linkėjimus ir netikėtą siurprizą. Pobūvio puikius pietus paruošė mūsų vienintelė Margareta Grybienė su anūko Simono Grybo pagalba. Simonas studijuoja kulinariją. Beje, jam buvo gera praktikos valandėlė. I. Gerdžiūnienė iškepė visų mėgstamą kugelį. Pobūvis praėjo draugiškoje velykinėje nuotaikoje su pagarba ir nuoširdžiais linkėjimais mūsų jubiliatui Kan. V. Kamaičiui.

Velykų antrą dieną susirinko klubo nariai, rėmėjai su vaikais, anūkais ir svečiais šventiškoje nuotaikoje pabendrauti. Jie tikrai buvo nustebinti, radę klubo darželio pievutėje stovinčią ir jų belaukiančią didžiulę oro pripūstą pilį šokinėjimui "Bouncing Castle". Tuoju pat vaikai sulipo į vidų ir su dideliu

pasinešimu buvo panaudota žaidimui. Pasigirdo daug klyksmo ir juoko. Vaikų džiaugsmas net prajuokino juos stebėtojus. Po praktikos pilyje buvo pakviesti ruošti konkursui: kaip įmanydami dažė kiaušinius. Už geriausius margučius buvo įteiktos piniginės premijos. Ne tik jie dažė kiaušinius - dažė ir savo veidus. Specialiai pasamdyta menininkė dekoravo jų veidelius kiškio ūsais, Bradfordo futbolo klubo spalvomis ir kitais motyvais. Nusidažymas, pasirodė itin populiarius, net eilė susidarė. Šioje nuostabioje popietėje dalyvavo 18 įvairaus amžiaus vaikų. Devynioliktasis, pats jauniausias vos kelių savaičių, kurį tėvelis atsinešė įsidėjęs į krepšelį. Suaugusių dalyvavo per 40 žmonių. Buvo nemokamas šaltų užkandžių bufetas, kurį parengė R. Vaicekauskaitė. Popietės programą nuosekliai pravedė I. Gerdžiūnienė. Narių suaukotų fantų loterija ir išparduoti margučiai sukaupė £75.50. Pinigai skiriami šių metų skautų vasaros stovyklai paremti. "Vyties" klubas padengė visas išlaidas. Apskritai paėmus, reikia pasakyti, kad velykinė programa praėjo su pasisekimu, vadovaujant nusipelnusioms klubo šeimininkėms: R. Vaicekauskaitei, I. Gerdžiūnienei ir M. Grybienei. Asmeniškai didelis ačiū.

K. Kaktavičius

Pamaldos

Derbyje - Bridge Gate

Kiekvieną trečią šeštadienį - 14.00 val.

Lietuvių sodyboje

Headley Park, Pickett's Hill, Bordon Hampshire GU35 8TE

Sekmadeniais 11.00 val.

Londonė, šv. Kazimiero bažnyčioje

21 The Oval, E2 9DT (rytinėje miesto dalyje, prie Hackney Road).

Telefonas: 0171 739 8735.

Pamaldos sekmadieniais:

9.00 val. lotyniškai ir angliškai,

11.00 val. tik lietuviškai.

Šiokiadieniais šv. Mišios 8.00 val. ryte.

Artimiausia požeminė stotis - Bethnal Green, Central Line.

Nottinghame - Aušros Vartų Marijos Židinyje

16 Hound Road, West Bridgford, Nottingham NG2 6AH. Telefonas:

0115 982 1892.

Pamaldos šiokiadieniais 8.00 val. ryte. Sekmadeniais - 11.15 val.

Mančesteryje

Balandžio 25 d., 12.30 val.

Bradforde

Gegužės 2 d., 12.30 val.

Eccles

Gegužės 9 d., 12.15 val.

GUNNEL TRAVEL SERVICES LTD

Offer the following air-fares to Vilnius

Lithuanian Airlines

Heathrow - Vilnius

£266.00 incl. tax

Conditions: 3 days advance purchase. Min stay 3 nights/ SAT night. Max stay 3 mnths. Return can be changed in Vilnius against a fee. Cancellation fee 10% of ticket value after it has been issued.

NEW

£300.00 incl. tax

Belfast, Glasgow, Teeside, Edinburgh, Leeds-Bradford, Manchester-Vilnius

Austrian Airlines daily ex SAT and SUN

Heathrow-Vilnius via Vienna

£264.00 incl. tax

Manchester-Vilnius via Vienna

£279.00 incl. tax

SAS daily

Heathrow-Vilnius via Copenhagen

£266.00 incl. tax

Manchester/Glasgow/Edinburgh via Copenhagen

£279.00 incl. tax

**For further information and bookings, please contact
Gunnel Travel Service Ltd, 45 Woodthorpe Road, Hadleigh,
Suffolk IP7 5JB, Tel. 01473 828855, Fax. 01473 828866**